

Till ansvarig för
Alzahraá Idealiska Akademi
AB
Gällande fritidshemmet

Beslut om föreläggande enligt utbildningsnämndens delegationsordning, punkt 008.

Sammanfattning

Förvaltningen har genomfört två inspektioner av fritidshemmet, den 15 – 21 maj 2008 och den 2 – 5 december 2008. Vid inspektionerna uppmärksammades flera missförhållanden. Eftersom missförhållandena är allvarliga beslutar förvaltningen att förelägga ansvarig att undanröja dessa. Rapporterna biläggs detta beslut (bilaga 1 och 2).

Beslut

Alzahraá Idealiska Akademi AB föreläggs i enlighet med skollagen 2 a kapitel, 16 § att:

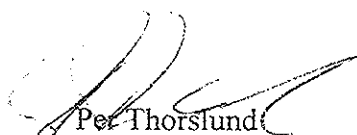
- redovisa en organisation för elevernas transporter till och från skolan som säkerställer barnens säkerhet
- anpassa transporttiderna mellan skola och hem för att fritidshemmet tidsmässigt ska kunna infria läroplanens och de allmänna rådens uppdrag,
- lämna en redogörelse för den olycka som inträffade samtidigt som inspektionen genomfördes och hur skolan hanterat denna olycka,
- anpassa nuvarande lokaler så att de uppfyller styrdokumentens krav på ändamålsenlighet. Redogörelse ska lämnas för hur detta ska ordnas, inklusive en tidsplan,
- säkerställa god pedagogisk verksamhet, som inkluderar omsorg och barnsäkerhet, genom att
 - anställa en person med pedagogisk högskoleutbildning med inriktning på ett fritidshems uppdrag,

- öka personaltätheten i verksamheten,
- formulera en konkret utbildningsplan för 2009 riktad till fritidshemmets personal gällande Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet och Skolverkets Allmänna råd "Kvalitet i fritidshem".
- ge sina synpunkter på arbetet med normer och värden och redogöra för hur ansvarig ska avhjälpa de missförhållanden som finns beskrivna i inspektionsrapporterna,
- revidera skolans Likabehandlingsplan så att den uppfyller författningarnas krav,
- lämna en redogörelse för händelsen då en förälder slog sitt barn i samband med ett utvecklingssamtal och hur skolan har agerat med anledning av detta,
- lämna en redovisning för fritidshemmets personal gällande arbetstider och lämna kopior på anställningsavtal, examen och registerutdrag,
- lämna en redovisning för skolans chaufförer; kopior på anställningsavtal, körkortstyp och registerutdrag.

Redovisning för samtliga punkter i föreläggandet ska lämnas in till förvaltningen senast den 20 februari 2009.

Beslutet kan överklagas till Länsrätten. Hur det går till framgår av bifogad blankett.

På utbildningsnämndens vägnar

A handwritten signature in dark ink, appearing to read "Per Thorslund".

Per Thorslund
Avdelningschef

Ärendets beredning

Ärendet har beretts på Avdelningen för enskilt driven och fristående verksamhet i samråd med Kvalitetsavdelningen.

Bakgrund

Förvaltningen har den 15 – 21 maj 2008 och den 2 – 5 december 2008 genomfört planerade inspektioner av fritidshemmet vid Alzahraá Idealiska Akademi. Rapporterna biläggs detta beslut (bilaga 1 och 2). Vid inspektionerna uppmärksammades ett flertal brister. Inspektionerna genomfördes av Kvalitetsavdelningen på utbildningsförvaltningen och rapporterna från inspektionerna har överlämnats till Avdelningen för enskilt driven och fristående verksamhet som ansvarar för tillsyn av enskilt driven verksamhet enligt Skollagen.

Bristande säkerhet i samband med transporter av barn.

Anordnaren erbjuder föräldrarna en extra service i form av transport av barnen till och från hemmet och skolan. Barnen transporteras i äldre bussar ägda av skolan.

Vid inspektionen saknades närvarolistor som visade vilka barn som åkte med bussarna. Barnen släpps av vid hemorten utan att detta dokumenteras. Flera barn och förare uttryckte att det råder stor oordning i bussarna under färd och kring bussarna i samband ankomst och avgång. Barn sitter inte på sina platser under färd, hög ljudnivå, bråk mellan barn med mera. Flera barn uttrycker att bussfärden upplevs som otrygg.

Bussarna finns uppställda bakom skolan och barnen får själva gå till bussarna. Flera bussar stod med motorerna startade och öppna dörrar. Barnen gick in i dessa bussar trots att det inte alltid fanns vuxna på bussarna. Det fanns barn som inte visste vilken buss de skulle åka med och andra barn lekte kring bussarna.

Inspektörerna fick ingen klarhet i hur skolan organiserat ansvaret för dessa transporter. Det framgick att det inte alltid finns vuxna, förutom chaufförerna, under färd. Detta gällde tisdagar och fredagar.

Förvaltningen blev informerad om att en flicka blivit påkörd i samband med en transport. Vad som hade hänt och hur skolan hanterat detta kunde skolan inte redovisa.

Lokalerna

Fritidshemmet använder elevernas klassrum. Utöver detta har de tillgång till en källarlokal. Denna källarlokal har varit stängd under hösten och har utnyttjats i begränsad omfattning på grund av en vattenskada.

Klassrummen är inte anpassade till ett fritidshems olika aktiviteter, möjlighet till rörelse, rollek, skapande, lugn och ro med mera, och de saknar tillgång till vatten.

Verksamhetens innehåll

Eftersom bussarna avgår måndagar, onsdagar och torsdagar klockan 15.10 och tisdagar och fredagar klockan 14.10 begränsas fritidshemmets verksamhet. Med hänvisning till elevernas skolscheman innebär det att år 1 har tre timmar fritids/vecka, år 2 en timme/vecka och år 3 tre timmar/vecka.

Ytterst få barn stannar kvar i verksamheten efter att bussarna har avgått. Förvaltningen uppfattade att dessa barn hänvisades till förskolan.

Den verksamhet som förvaltningen fick se bestod i huvudsak att barnen sysselsattes med olika aktiviteter i klassrummet, bak i hemkunskapen eller lek på gården.

I ett klassrum pågick samtidigt flera olika aktiviteter inklusive videofilm och CD-musik. Materialet som lagts fram för barnen verkade relativt nytt och personalen introducerade det inte. Verksamheten saknade pedagogiskt ledarskap vilket gjorde att det var hög ljudnivå, okoncentrerat och ett flertal konflikter.

Barnen rörde sig fritt dit de ville, ofta springande.

Särskilda pedagogiska områden

På grund av fritidshemmets begränsade öppettider saknas möjlighet att arbeta med de uppdrag som ges i gällande styrdokument. Barnen har inte möjlighet att fördjupa sig i någon aktivitet. Stimulans att utveckla fritidsaktiviteter utöver fritidshemmet försvåras av det faktum att många barn bor långt ifrån skolan.

Bussningen av barnen innebär att föräldrar inte hämtar sina barn efter skolan/fritids. Det långa avståndet mellan skolan och hemmen innebär att verksamheten därmed har svårt att bygga upp ett nära och förtroendefullt samarbete med barnens vårdnadshavare. Personalen hade inte heller någon arbetsmetod för att genomföra detta uppdrag.

Förvaltningen kunde inte se vid inspektionen att man arbetat aktivt med normer och värden. Förvaltningen uppmärksammade i stället att barnen i

skolan och fritidshemmet befann sig i ett hårt klimat i form av hög ljudnivå, spring, skrik och knuffande i korridorer, okoncentrerad verksamhet. Barn beskrev dessutom att språket, mellan barnen, kunde vara hårt och nedsättande ("fula ord"), att det förekom slagsmål, fusk och att äldre barn retades och trängde sig före andra barn.

Förvaltningen såg exempel på personal som hade en auktoritär ledarstil och exempel på personal som hade en "låt-gå" attityd. Barnen beskrev att skolan praktiserade straffpåföljder för oönskade beteenden. Barnen nämnde "straffstol", att de fick skriva "förlåt" 50-100 gånger, att de fick vara inne på rasten vissa perioder. De nämnde också om ett belöningssystem med stjärnor. Tillräckligt många stjärnor innebar möjlighet till klassfest men stjärnor kunde tas bort från en klass om enskilda barn gjorde förseelser.

Barnen beskrev att en praktikant och en chaufför haft ett hårdhänt förhållningssätt mot enskilda barn. Rektor kände igen denna problematik.

Någon reviderad Likabehandlingsplan hade inte tagits fram trots påpekande vid tidigare inspektion.

Personal

Skolan har ingen särskild personal för fritidsverksamheten utan det är skolans lärare som också ansvarar för denna del. Personal med utbildning motsvarande stadens riktlinjer saknas.

Det är oklart hur personal och busschaufförer är anställda och om ansvarig tar ut registerutdrag på dessa innan anställning.

Övrigt

Enligt personal och rektor vid skolan hade en förälder i samband med ett utvecklingssamtal slagit sitt barn. Förvaltningen fick ingen klarhet i hur denna händelse hanterats.

Förvaltningens bedömning och beslut

Verksamheten uppvisar flera allvarliga missförhållanden varför förvaltningen beslutar om att förelägga ansvarig att genomföra åtgärder för att undanröja dessa.

Skolan erbjuder transport av barn/elever till och från skolan/hemmet. Bussarnas avgångstider innebär att fritidshemmet tidsmässigt inte kan genomföra den verksamhet som läroplanen och Skolverkets Allmänna råd föreskriver. Ansvarig måste därför anpassa bussarnas avgångstider för att möjliggöra en verksamhet i enlighet med styrdokumentet.

Förvaltningens inspektion visar också på stora säkerhetsrisker i samband med skolans transporter av barnen mellan skolan/hemmen. Exempel på detta är att

- det saknas vuxna på barnens väg till bussarna,
- barnen tillåts leka invid uppställningsplatsen för bussarna,
- det inte regelbundet finns ansvariga vuxna vid bussarna som kan hjälpa barn till rätt buss och föra någon form av närvarolista på vilka barn som finns på bussen och att
- det inte regelbundet finns en ansvarig vuxen avdelad per buss under färd, utöver chauffören, som kan se till barnen under färd och pricka av barnen som går av bussen.

Ansvarig föreläggs därför att

- anpassa transporttiderna mellan skola och hem för att fritidshemmet tidsmässigt ska kunna infria läroplanens och de allmänna rådens uppdrag,
- redovisa en organisation för elevernas transporter till och från skolan som säkerställer barnens säkerhet.

Enligt uppgift från personal på skolan har en olycka skett i samband med transporterna mellan skola och hem. Förvaltningen fick inte i samband med inspektionen någon information om vad som faktiskt inträffat och hur skolan hanterat detta.

Ansvarig föreläggs därför att

- lämna en redogörelse för den olycka som inträffade samtidigt som inspektionen genomfördes och hur skolan hanterat denna olycka.

Fritidshemmets lokaler uppfyller inte skollagens krav på ändamålsenlighet (Skollagen 2 a kap. 3 §, fjärde stycket). För att uppfylla dessa krav behöver nuvarande lokaler åtgärdas både när det gäller utrymmen för olika aktiviteter, exempelvis rörelse, rollek, skapande, lugn och ro, och för materialförvaring.

Skolans källarvåning kan enbart användas för tillfälliga verksamheter.

Ansvarig föreläggs därför att

- anpassa nuvarande lokaler så att de uppfyller styrdokumentens krav på ändamålsenlighet. Redogörelse ska lämnas för hur detta ska ordnas, inklusive en tidsplan.

Verksamheten uppfyller inte Läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet och följer inte Skolverkets Allmänna råd. Orsaken är fritidshemmets begränsade öppettider, verksamhetens låga bemanning, personalens bristande utbildning och kunskap om läroplanen och Skolverkets allmänna råd och verksamhetens brister i implementering av interna verksamhetsprogram.

Förskolans verksamhet kan inte vara ett komplement till fritidshemmet.

Förvaltningen har vid inspektionerna funnit stora brister när det gäller arbetet med normer och värden. Förvaltningen har också fått uppgifter via barnen att skolan praktiserar olika form av straff, dels individuella och dels kollektiva. Detta strider mot Skollagens värdegrund. I förvaltningens rapport hänvisas också till Justitieombudsmannens uttalande 2005-02-15, diarienummer 2023/1994 (inställande av skoldans).

Ansvarig har inte reviderat skolans Likabehandlingsplan trots tidigare påpekanden.

Förvaltningen har också fått information om att en förälder slagit sitt barn i samband med ett utvecklingssamtal.

I skollagen 2 a kap. 3 §, andra stycke anges att "För bedrivande av förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg skall det finnas personal med sådan utbildning eller erfarenhet att barns behov av omsorg och en god pedagogisk verksamhet kan tillgodoses".

I propositionen till Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet m.m. (1997/98:94 sid. 18) står: "För de avsnitt i läroplanen som behandlar grundläggande värden, förståelse och medmänsklighet, saklighet och allsidighet, normer och värden kan läroplanen helt och hållet tillämpas även av fritidshemmet. När det gäller de mer renodlade kunskapsmålen kan fritidshemmet bidra genom sina erfarenheter av en utforskande, laborativ och praktisk metodik."

För att tillgodose en god pedagogisk verksamhet, som inkluderar omsorg och barnsäkerhet, föreläggs ansvarig därför att:

- anställa en person med pedagogisk högskoleutbildning med inriktning på ett fritidshems uppdrag,
- öka antalet anställda för verksamheten,
- formulera en konkret utbildningsplan för 2009 riktad till fritidshemmets personal gällande Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet och Skolverkets Allmänna råd "Kvalitet i fritidshem".
- ge sina synpunkter på arbetet med normer och värden och beskriva de arbetssätt som ska avhjälpa de missförhållanden som beskrivits i inspektionsrapporterna,

- revidera skolans Likabehandlingsplan så att den uppfyller författningarnas krav,
- lämna en redogörelse för händelsen då en förälder slog sitt barn i samband med ett utvecklingssamtal och hur skolan har agerat med anledning av detta.

Ansvarig ska redovisa personalsituationen vad gäller fritidshemmet och skolans busschaufförer.

Ansvarig föreläggs att

- lämna en redovisning för fritidshemmets personal med kopior på personalens arbetstider, anställningsavtal, examen och registerutdrag,
- lämna en redovisning för skolans chaufförer; kopior på anställningsavtal, körkort och registerutdrag.

UTBILDNINGSFÖRVALTNINGEN
KVALITETSAVDELNINGEN
INSPEKTIONS- OCH ANALYSENHETEN

Bilaga I

SID 1 (10)
2009-01-26 Borttaget: 2009-01-26

SKOLBARNOMSORGSINSPEKTÖRER
CATHRINE SAHLSTEN, TELEFON 076-12 33 257
BENGT THORNGREN, TELEFON 076- 12 33 557,

Rapport
från inspektion av
skolbarnsomsorgen
vid
Alzahraá Idealiska Akademi
2/12- 5/12 -08

Box 22049, 104 22 Stockholm. Telefon 08-508 33 000. Fax 08-508 33 693

Besöksadress Hantverkargatan 2F

www.stockholm.se

UPPDRAG OCH GENOMFÖRANDE

Enheten för inspektion utvärderar den pedagogiska verksamheten och främjar barns, ungdomars och vuxnas lärande genom att

- granska måluppfyllelsen utifrån nationella och kommunala styrdokument
- kontrollera efterlevnaden av nationella och kommunala riktlinjer
- granska hur förskolan/skolan utvärderar sin egen verksamhet
- ge rekommendationer om vad som bör förändras och utvecklas

Vi genomför vårt uppdrag genom att

- läsa material som förskolan/skolan ställer till förfogande och även material från andra källor (ex. från Skolverket)
- intervjua elever/barn, personal och skolläring. Vid granskningen av förskolors verksamhet intervjuas föräldrar i stället för barn.
- observera verksamheten

Inspektionen följs upp på olika sätt beroende på skolform. I första hand granskar vi måluppfyllelsen, det vill säga att vi bildar oss en så heltäckande bild som möjligt av hur målen i styrdokumenten tolkas och förverkligas på förskolan/skolan. Vi gör detta utifrån en prioritering av mål från läroplaner och andra nationella styrdokument. Dessutom bedömer vi hur riktlinjerna i dessa styrdokument följs, liksom mål och riktlinjer i Stockholms stads skolplan och förskoleplan.

Förutom detta granskar vi förskolors/skolans förmåga att själv utvärdera sin kvalitet för att förbättra verksamheten. I bedömningen av verksamhetens kvalitet utgår vi även från Skolverkets Allmänna råd om kvalitetsredovisning. Hög kvalitet innebär enligt Skolverkets definition främst att verksamheten utmärks av att den väl:

- strävar mot och uppfyller nationella mål
- svarar mot nationella krav och riktlinjer
- uppfyller andra mål, krav och riktlinjer som är förenliga med de nationella (t ex skolplan, lokal arbetsplan och andra lokala planer)
- kännetecknas av en strävan till förnyelse och ständiga förbättringar utifrån de förutsättningar man har.¹

¹ Från Skolverkets instrument "BRUK – för kvalitetsarbete i förskola och skola", s 8.

BESKRIVNING AV FRITIDSHEMMET

Alzahraá Idealiska Akademi är en fristående skola och fritidshem som startade 1997 i Älvsjö. Skolan är enskilt driven i aktiebolagsform. Den pedagogiska verksamheten leds av en rektor med ansvar för skolan och en konsult med ansvar för förskoleverksamheten. Sedan januari 2008 bedrivs skolverksamheten i år F-9 och tillhörande förskola sin verksamhet i gamla Bergholmsskolans lokaler i Bagarmossen.

Fritidshemmet har idag 95 barn inskrivna som kommer från hela Stockholms län. Verksamheten är icke-konfessionell. De flesta av barnen är muslimer. Majoriteten av dem kommer från eller har föräldrar som kommer från Irak eller Somalia. Skolan har ett antal bussar som hämtar upp barnen från olika delar av Stockholmsområdet och kör dem till skolan på morgonen och hem igen på eftermiddagen. Skolan saknar öppen fritidsverksamhet för barn 10-12 år.

Skolan inspekterades av Stockholms Utbildningsförvaltning i maj 2008, där det bedömdes att skolbarnomsorgen hade bristfälliga förutsättningar för verksamheten och att återbesök skulle göras under senare delen av höstterminen 2008. Denna rapport kommer att tillsammans med tidigare inspektionsrapport från maj 2008 överlämnas till avdelningen för Enskilt driven och fristående verksamhet.

RESULTAT/ MÅLUPPFYLLELSE

Vårt uppdrag som inspektörer är att granska och utvärdera fritidshemmets resultat. Med resultat menar vi fritidshemmets förmåga att sträva mot de nationella och kommunala målen samt efterleva de riktlinjer och krav som finns i styrdokumentet.

Styrkor

Vår inspektion har visat att skolbarnsomsorgen utmärks av ett antal styrkor, bland annat dessa:

- Skolan har tydliggjort ledningen för fritidshemmet
- Skolan har påbörjat utformandet av en mer strukturerad fritidshemsverksamhet
- Fritidshemmet har påbörjat förankring av Skolverkets Allmänna råd Kvalitet i fritidshem

Svagheter

Vår inspektion har visat att det finns vissa områden som skolbarnsomsorgen delvis brister i, bland annat följande:

- Barnens busstransport till och från skolan har brister vad gäller trygghet och säkerhet
- Personalen brister i det aktiva och vardagliga arbetet med läroplanens normer och värden
- Personalens ledarskap är otydligt och inkonsekvent gentemot barnen
- Fritidshemmets verksamhet brister i utformandet och gynnar inte barnens utveckling och behov
- Barnen erbjuds i liten utsträckning en varierande och meningsfull verksamhet
- Det finns brister i samarbetet mellan fritidshemsverksamheten och föräldrar
- Lokalerna är delvis inte ändamålsenliga
- Det är låg personaltäthet och personalens kompetens är delvis bristfällig

Områden att utveckla för skolbarnomsorgen

Vi bedömer att följande utvecklingsområden, som kan utgå från såväl svagheter som styrkor, bör prioriteras:

- Se över tillämpandet av regelverket för barnens säkerhet i samband med transport till och från skolan
- Förankra fritidshemmets uppdrag hos personal, föräldrar och barn
- Utveckla och förankra området normer och värden hos personal och barn
- Utveckla den pedagogiska verksamheten på fritidshemmet

Brister som skolbarnomsorgen måste åtgärda utifrån gällande lagstiftning/riktlinjer för enskilt driven verksamhet

- Tillämpande av kollektiv bestraffning enligt Justitieombudsmannens uttalande 2005-02-15 diarienummer 2023/1994 (inställande av skoldans)
- Verksamheten uppfyller inte stadens riktlinjer: "För varje grupp/avdelning bör det minst finnas en personal med pedagogisk högskoleutbildning med inriktning på de åldrar som verksamheten vänder sig till."

Fritidshemmets organisation och förutsättningar

Fritidshemmets verksamhet bedrivs av lärarna för år F-3 i respektive klassrum och i en källarlokal. Dessa lärare är ansvariga för sin grupp även på fritidshemstiden. En av lärarna är handledare för arbetslaget, med rektor som ytterst ansvarig. En person med titeln konsult med ansvar för förskolan handleder även personalen i förskoleklass, och i viss mån även arbetslaget F-3. Fritidshemmet är öppet från det skolan slutar till dess bussarna går cirka kl. 15.10. Barn som eventuellt kommer innan skolan börjar, eller har behov av omsorg efter det att bussarna åkt från skolan har möjlighet att vara på förskolan med dess personal. Detta gäller även på skolloven, men då går inte bussarna vilket försvårar för barnen att komma till fritidshemmet. Mycket få barn har behov av skolbarnomsorg på skolloven enligt rektorn. Bussarna går tidigare, kl. 14.00, från skolan på tisdagar och fredagar på grund av personalkonferenser.

Barnen transporteras i gamla bussar från sextiotalet som ägs av skolan. De saknar säkerhetsbälten för barnen. Skolan har även mindre bussar med cirka åtta platser för transport av barn. Vid vårt besök saknades närvarolistor som anger vilka barn som åker med bussen. Flera barn vi talat med har uttryckt att oordning råder på bussarna under färd vilket bekräftats av förare och rektor. Exempel på detta är att barnen inte sitter på sina platser, hög ljudnivå och bråk mellan barn. Det upplevs som otryggt av flera barn. Vi kunde också konstatera att oordning rådde i samband

med avfärd. Barnen tog sig själva från klassrummet till bussparkeringen där vi såg barn som inte visste vilken buss de skulle ta och andra som "lekte" på bussparkeringen bakom skolan. Bussarna stod på tomgång med öppen dörr, men det fanns inte alltid någon chaufför eller någon personal med vuxenansvar ombord. Barnen släpps sedan av vid hemorten utan avprickning eller överlämnande av ansvar till vuxen. Bussresorna är kostnadsfria för barnen. Alternativet är SL-kort för elever på högstadiet. Det råder oklarhet vem som ansvarar för barnens transport. Rektor menar att en anställd alltid åker med förutom föraren, men att den personen endast har "vuxenansvar". Enligt rektor är busstransporten ägarnas ansvar. Vi bedömer att transporterna med dagens rutiner utgör en säkerhetsrisk för barnen. Bussningen räknas inte som skolskjuts men bör följa Stockholm Stads allmänna regler för skolskjuts.²

Vi bedömer att lokalerna endast i begränsad omfattning medger en uppdelning av barnen i större och mindre grupper och i olika aktiviteter. Barnen är i huvudsak hänvisade till klassrummet och utevistelse på skolgården under fritidshemstid. Klassrum finns på plan 1 och 2 och barnens toaletter finns i trapphuset. Klassrummen används som hemvist och där saknas tillgång till vatten. Barnens möjlighet till rörelse inomhus under styrda aktiviteter och i den fria leken är bristfällig. Barnen saknar en lokal med möjlighet för avkoppling, lugn och ro. Källarlokalen har inte kunnat användas i den utsträckning man önskat på grund av vattenskada.

Barn och personal

I tabellen nedan redovisas antalet barn i grupperna samt antalet personal på fritidshemmet beräknat i årsarbetare.

Avdelningens namn	Avdelnings typ	Barn/avd	Antal heltidsanställda fritidspedagoger eller motsvarande*	Antal heltidsanställda barnskötare och övrig personal	Summa
F-klass		24		0,75	**0,75
Är 1		26	0,25		0,25
Är 2		23		0,25	0,25
Är 3		22	0,25		0,25
Totalt Fth		95	0,50	1,0	1,50

* Med motsvarande menas fritidspedagog eller lärare med examen från en statlig lärarutbildning mot de yngre åldrarna

** 50% av tiden borträknad för den skolförberedande delen av verksamheten

• Antal barn per personal: 23,8 (Jfr: Stockholms stad hösten 2007 - 16,6)
Denna tabell visar en låg personaltäthet vilket delvis beror på att fritidshemmet har så kort öppettid. Lärarnas kombinationstjänster innebär att de arbetar högst 25 % av sin totala tid på fritidshemmet.

² Stockholm Stads skolskjuts reglemente

Klasslärarna planerar och genomför fritidshemsverksamheten. Två av dessa har lärarutbildning, en har utländsk lärarutbildning (ej validerad) och en är utbildad.

I Stockholms riktlinjer för enskilt drivet fritidshem kan man läsa att "För varje grupp/avdelning bör det minst finnas en personal med pedagogisk högskoleutbildning med inriktning på de åldrar som verksamheten vänder sig till." Denna riktlinje uppfylls inte av fritidshemmet vid två av barngrupperna.

Vi bedömer att personaltätheten är låg och att behov finns av minst en anställd med utbildning som fritidspedagog.

Systematiskt kvalitetsarbete och ledarskap

Målstyrning

Fritidshemmet har skrivit en verksamhetsplan för läsåret 08/09 samt ett kalendarium/en grovplanering för höstterminen. En dokumenterad utvärdering av verksamheten för föregående verksamhetsår saknas. Enligt rektor har lärarna månadsutvärderingar med barnen som föräldrarna får ta del av. Fritidshemmet har även tagit fram en enkät för barnens utvärdering av fritidshemmet, men som ännu inte tagits i bruk.

Vi bedömer att fritidshemmets kvalitetsarbete är påbörjat, men att det samtidigt är ett utvecklingsområde att arbeta vidare med. Den ovan nämnde konsulten träffar personal i förskoleklass och fritidshem en gång per vecka för pedagogiska diskussioner, men vi anser att det finns ett utökat behov av handledning.

Förutsättningar för planering

Verksamheten grovplaneras på studiedagarna i början av höst- och vårterminerna. En timme i veckan är avsatt för detaljplanering enligt verksamhetsplanen. Vid en mer omfattande verksamhet skulle enligt vår bedömning mer tid behöva avsättas.

Kompetensutveckling

Fritidshemspersonalen har under hösten påbörjat fortbildning med Skolverkets Allmänna råd Kvalitet i fritidshem som utgångspunkt. Vi anser att dessa dokument i högre grad bör användas som utgångspunkt för planering och utvärdering, samt brytas ner till utvärderingsbara mål i fritidshemmets verksamhetsplan.

Fritidshemmets verksamhet

Vi bedömer att fritidshemmet endast i låg grad kompletterar skolan tidsmässigt och innehållsmässigt.

Fritidshemmet har sedan den förra inspektionen tidigare i år förändrat organisationen av barnens verksamhet. Fortfarande gäller dock att bussarnas avgångstider i hög grad styr fritidshemmets verksamhet. Med hänsyn tagen till

barnens skolschema och personalens konferenser innebär det i praktiken ca tre tim/vecka i år 1, en tim/vecka i år 2 och tre tim/vecka i år 3. Rektor uppger dock att skoltiden för år 1-3 efter lunch vanligtvis inte följer timplanen, utan är flexibel beroende på barnens behov och då istället kan användas för en utökad fritidshemverksamhet.

Den tid som barnen vistas i verksamheten blir under en vecka på fritidshemmet sammantaget mycket begränsad för barnen. Då fritidshemmets verksamhet bygger på barns socialisation och utveckling i grupp blir det svårt för barnen att hinna bygga upp nära relationer sinsemellan. Detta försvåras ytterligare av att fritidshemmet för de flesta barn inte ligger i närmiljön av hemmet och barnen kan därmed inte via fritidshemmet naturligt knyta kontakter med föreningslivet på hemorten. I vissa fall kan barn med kort vistelsetid på fritidshemmet kompensera detta på skolloven, och då ha möjlighet att bygga upp kamratrelationer, men i det här fallet är barnen i huvudsak hemma under loven. Vi bedömer att fritidshemmet under dessa villkor inte kan uppfylla fritidshemmets uppdrag enligt Skolverkets Allmänna råd Kvalitet i fritidshem.

Verksamheten för barnen består i huvudsak av att sysselsätta sig med något i klassrummet, leka på gården, eller gå iväg till en park eller skog. Enligt personalen arbetar man nu mer med ålderintegrerad verksamhet, mer utomhus och mer fritt utifrån barnens önskemål.

Vid vårt besök delades de tre klassernas fritidsbarn upp i tre grupper. En anställd ansvarade för ett klassrum där många olika aktiviteter pågick samtidigt, som exempelvis ett flertal spel, vattenfärger och målarböcker, pärlhalsband, videofilm, mjukisdjur, läseböcker, CD-musik. En anställd ansvarade för bakning i hemkunskapssalen, och en var ute med barn på gården. Detta system fungerade dock inte då barnen sprang fritt dit de ville, och vi saknade ett tydligt ledarskap. Det var högljutt, okoncentrerat och med ett flertal konflikter. Vi bedömer att den pedagogiska verksamheten är ett utvecklingsområde.

Fritidshemmet har påbörjat ett språkutvecklande arbete med exempelvis förklaringar av begrepp och lappar med benämningar i klassrummet. Vi bedömer att verksamheten är i behov av en specialpedagog/speciallärare för stöd och handledning i detta arbete och för stöd till barn i behov av särskilt stöd.

Enligt Skolverkets Allmänna råd om Kvalitet i fritidshem är det viktigt att personalen skapar ett nära och förtroendefullt samarbete med barnets vårdnadshavare om barnets individuella utveckling och lärande. Det är också viktigt att föräldrar och personal diskuterar på vilket sätt fritidshemmet kan bidra till att barnet trivs, lär och utvecklas. Detta anser vi att fritidshemmet har svårt att leva upp till då kontakterna med föräldrarna är bristfälliga. Rektor har dock för avsikt att starta en arbetsgrupp för att se över hur man kan arbeta för att åstadkomma en närmare föräldrakontakt, vilket vi ser som ett positivt initiativ.

Föräldrarna betalar enligt rektor ingen avgift för barnens fritidshemsplats. I riktlinjer för enskilt drivet fritidshem står att anordnaren ska informera föräldrar

om de styrdokument som gäller för verksamheten, ramtider för öppethållande, avgifter, verksamhetens innehåll. Vi anser att det brister i information om detta och att det är viktig information föräldrarna bör ta del av.

Normer och värden

Vi bedömer att fritidshemmet endast i begränsad omfattning arbetar i enlighet med de mål och riktlinjer som anges under rubriken Normer och värden i läroplanen (Lpo94).

I fritidshemmets verksamhetsplan finns goda målsättningar inom området Normer och värden, men det finns ingen beskrivning av hur man ska arbeta mot dessa mål. Vi upplever en skola och en skolbarnsomsorg med ett hårt klimat där det emellanåt krävs mycket, både fysiskt och verbalt, för att ta sig fram. Vi har sett många exempel på spring, skrik och knuffande i korridorer och matsal liksom förseelser "bakom ryggen" på vuxna. Barnen vi talat med gav också ett flertal exempel på detta. De har nämnt fula ord, slagsmål, fusk i bollspel, äldre barn som retas och tränger sig. Detta gäller alla åldrar och båda könen.

När vi hört oss för hur personalen bemöter detta får vi en splittrad bild. Vår bild är att det kan vara allt från en auktoritär ledarstil till något som liknar en "låt-gå-metod". Exempel på den förra är att barnen berättar att den som betett sig illa får straff. Det kan vara att sitta på en "straffstol" eller att skriva "att man går i skolan för att lära sig" eller "förlåt" 50-100 gånger, eller att man inte får gå ut på rast under en vecka eller mer. Barnen berättar också att någon klass har ett system med "stjärnor" där klassen får en stjärna när man skött sig bra. Vid ett visst antal stjärnor belönas klassen med exempelvis en klassfest. Samtidigt kan enligt barnen stjärnor plockas bort om enskilda barn gör förseelser. Vi bedömer det som en form av kollektiv bestraffning, vilket inte är tillåtet enligt Justitieombudsmannens uttalande. Tilläggas kan att barnen säger att de bestämt reglerna själva, och att reglerna ser olika ut i de olika klasserna, men att det även finns gemensamma övergripande regler. Vi bedömer att personalen brister i det aktiva och vardagliga arbetet med läroplanens värdegrund.

Vi har av barn fått höra att en praktikant och en chaufför har haft ett hårdhänt förhållningssätt mot enskilda barn. Rektor känner igen problematiken med ett sådant förhållningssätt, och vid samtalet med rektor under inspektionen framkom att skolan inte begärt utdrag ur polisens belastningsregister för praktikanter. Enligt en senare komplettering från rektor begär skolan i övrigt utdrag ur polisens belastningsregister vid nyanställning av chaufförer.

Likabehandlingsplanen

Nedanstående bedömning från Utbildningsförvaltningens inspektion i maj 2008 kvarstår (se utförligare beskrivning i nämnda rapport).

"Skolan har en likabehandlingsplan som vi bedömer inte svarar upp mot de krav som finns i Skolverkets Allmänna råd. Den har mer formen av en

antimobbningsplan. Den behöver kompletteras, utvecklas och förankras hos elever, personal och föräldrar.”

Barns inflytande

Vi bedömer att fritidshemmet i relativt liten utsträckning arbetar aktivt för barns rätt till ansvar, delaktighet och inflytande utifrån erfarenheter, ålder och mognad.

Fritidshemmet har sedan den förra inspektionen tidigare i år tagit upp och diskuterat barnens delaktighet och inflytande. Barnen har bland annat diskuterat skolans regler. Barnen kan också i högre grad än tidigare välja aktiviteter själva.

I Skolverkets Allmänna råd Kvalitet i fritidshem kan man läsa att ”För att kunna agera demokratiskt behöver barn delta i demokratiska processer som till exempel samlingar, planeringar, möten och utvärderingar.” Det området kan enligt vår bedömning utvecklas ytterligare.

Samverkan mellan skola och fritidshem

Skolan har ingen särskild fritidshemspersonal, utan lärarna har kombinations-tjänster som innebär att de även ansvarar för barnens tid på fritidshemmet. Därmed finns ingen samverkan mellan de olika verksamhetsformerna under skoltid eftersom det inte finns någon fritidshemspersonal som kan förstärka skolarbetet. Personal vi talat med har berättat om en ambition att under utvecklingssamtal även ta upp barnens sociala utveckling under fritidshemmets tid.

Öppen fritidsverksamhet

Skolan har ingen egen öppen fritidsverksamhet för 10-12-åringar och har inte kontakt med någon annan verksamhet i närområdet då det är kort tid mellan att barnen slutar skolan och att bussarna åker.

TILL SIST

Fritidshemmet har sedan den tidigare inspektionen i år arbetat med några av de utvecklingsområden som rekommenderades där. Det återstår dock en hel del utvecklingsarbete innan fritidshemmet inom ett antal områden kan sägas uppfylla de mål och riktlinjer som uttrycks i de nationella styrdokumenterna. Vi är också bekymrade över de säkerhetsbrister i samband med transporter som vi har påtalat. Vi anser att det är angeläget att fritidshemmet intensifierar sina ansträngningar att komma till rätta med dessa säkerhetsbrister och med de kvalitetsbrister vi har identifierat i denna rapport.

Stockholm 2009-01-26

Cathrine Sahlsten
Skolbarnomsorgsinspektör

Bengt Thorngren
Skolbarnomsorgsinspektör

UTBILDNINGSFÖRVALTNINGEN
KVALITETSAVDELNINGEN
ENHETEN FÖR INSPEKTION

INSPEKTÖRER
SÖREN BERNHARDTZ
INGEGERD SALOMONSSON
BENGT THORNGREN

TFN 073 91 71 994
TFN 076-12 33 882
TFN 076 12 33 557

Bilaga

RAPPORT
SID 1 (12)
2008-06-13

Rapport

från inspektion av

Alzaharaá Idealiska Akademi

15/5-21/5 2008

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INNEHÅLLSFÖRTECKNING	2
UPPDRAG OCH GENOMFÖRANDE	3
BESKRIVNING AV SKOLAN.....	4
SAMMANFATTNING AV SKOLANS RESULTAT/ MÅLUPPFYLLELSE	5
Styrkor	5
Svagheter	5
Brister som skolan måste åtgärda utifrån gällande lagstiftning	6
Områden att utveckla	6
Utveckling sedan den senaste inspektionen	6
Systematiskt kvalitetsarbete.....	6
Arbetet med likabehandlingsplanen.....	7
Kunskaper	8
Elever med funktionshinder och/ eller i behov av särskilt stöd	9
Bedömning och betyg.....	9
Ledarskap.....	10
Samverkan	10
SKOLBARNOMSORGENS VERKSAMHET	11
Skolbarnsomsorgens förutsättningar.....	11
Områden att utveckla för skolbarnsomsorgen	12

UPPDRAG OCH GENOMFÖRANDE

Enheten för inspektion utvärderar den pedagogiska verksamheten och främjar barns, ungdomars och vuxnas lärande genom att

- granska måluppfyllelsen utifrån nationella och kommunala styrdokument
- kontrollera efterlevnaden av nationella och kommunala riktlinjer
- granska hur förskolan/skolan utvärderar sin egen verksamhet
- ge rekommendationer om vad som bör förändras och utvecklas

Vi genomför vårt uppdrag genom att

- läsa material som förskolan/skolan ställer till förfogande och även material från andra källor (ex. från Skolverket)
- intervjua elever/barn, personal och skolläda. Vid granskningen av förskolors verksamhet intervjuas föräldrar i stället för barn.
- observera verksamheten

Inspektionen följs upp på olika sätt beroende på skolform. I första hand granskar vi måluppfyllelsen, det vill säga att vi bildar oss en så heltäckande bild som möjligt av hur målen i styrdokumentet tolkas och förverkligas på förskolan/skolan. Vi gör detta utifrån en prioritering av mål från läroplaner och andra nationella styrdokument. Dessutom bedömer vi hur riktlinjerna i dessa styrdokument följs, liksom mål och riktlinjer i Stockholms stads skolplan och förskoleplan.

Förutom detta granskar vi förskolans/skolans förmåga att själv utvärdera sin kvalitet för att förbättra verksamheten. I bedömningen av verksamhetens kvalitet utgår vi även från Skolverkets Allmänna råd om kvalitetsredovisning. Hög kvalitet innebär enligt Skolverkets och Myndigheten för skolutvecklings definition främst att verksamheten utmärks av att den väl:

- strävar mot och uppfyller nationella mål
- svarar mot nationella krav och riktlinjer
- uppfyller andra mål, krav och riktlinjer som är förenliga med de nationella (t.ex. skolplan, lokal arbetsplan och andra lokala planer)
- kännetecknas av en strävan till förnyelse och ständiga förbättringar utifrån de förutsättningar man har.¹

¹ Från Skolverkets och Myndigheten för skolutvecklings instrument "BRUK – för kvalitetsarbete i förskola och skola", s 8.

BESKRIVNING AV SKOLAN

Alzaharaá Idealiska Akademi är en fristående skola som startade 1997. Skolan är privatägd och drivs som ett aktiebolag. Den pedagogiska verksamheten leds av en rektor och en konsult med ansvar för förskoleverksamheten. Skolan har haft en ökning av elever och har därför flyttat ett par gånger. Sedan januari 2008 bedriver skolan och tillhörande förskola sin verksamhet i gamla Bergholmsskolans lokaler i Bagarmossen. Alla är mycket nöjda över att ha kommit till riktiga skollokaler med en härlig skolgård. Skolan är sliten men fungerar och man har nu tillgång till flera ämnessalar som no, hem- och konsumentkunskap samt idrott. Övriga ämnessalar är under uppbyggnad.

Skolan har idag 277 elever som kommer från hela Stockholms län. Skolan är ickekonfessionell men de flesta eleverna är muslimer. Majoriteten av eleverna kommer från eller har sina rötter i Irak. De övriga eleverna kommer bl.a. från Somalia, Turkiet, Iran, Marocko och Bangladesh.

Skolan har ett antal bussar som hämtar upp eleverna från olika delar av Stockholmsområdet och kör dem till skolan på morgonen och hem igen på eftermiddagen. Dessa bussar är en förutsättning för att skolan skall kunna bedriva sin verksamhet, då eleverna annars inte skulle kunna ta sig till skolan på egen hand. Det är stor in- och utflyttning på skolan och det kommer många nyanlända elever som inte gått i svensk skola tidigare.

All undervisning bedrivs på svenska med lärare som har svensk eller utländsk bakgrund. Skolan följer svensk läroplan. De lägre klasserna, förskoleklass- år 4, har klasslärare medan de äldre har ämneslärare.

Eleverna är tillsagda att så långt som möjligt ha svenska som umgängesspråk på lektioner och raster vilket också sker i viss utsträckning. Modersmålsundervisningen är schemalagd under skoldagen.

SAMMANFATTNING AV SKOLANS RESULTAT/ MÅLUPPFYLLELSE

Vårt uppdrag som inspektörer är att granska och utvärdera skolans resultat.

Med resultat menar vi skolans förmåga att uppnå och sträva mot de nationella och kommunala målen samt efterleva de riktlinjer och krav som finns i styrdokumentet. Våra bedömningar presenteras utförligare under rubriken RESULTAT/MÅLUPPFYLLELSE.

Styrkor

Vår inspektion har visat att skolan utmärks av ett antal styrkor, bland annat dessa:

- Elever och personal uttrycker att de trivs på skolan
- Resultat som ligger högt över den förväntade nivån (*Salsa*)
- Det påbörjade arbetet med målstyrning
- Lärarnas arbete med kontinuerliga uppföljningar

Svagheter

Vår inspektion har visat att det finns vissa områden som skolan delvis brister i, bland annat följande:

- Likabehandlingsplanen uppfyller inte kraven och bör förankras
- Förberedelseklass eleverna har endast svenska och praktiskt-estetiska ämnen
- Det språkutvecklande arbetet håller ojämn nivå
- Specialpedagogisk kompetens saknas
- Kompetens och utrustning saknas för flera av de praktiskt- pedagogiska ämnena
- Betygssättning
- Skolan saknar idag förutsättningar för ett samarbete med fritidshemmet

Brister som skolan måste åtgärda utifrån gällande lagstiftning

- Likabehandlingsplanen uppfyller inte författningarnas krav.

Områden att utveckla

Vi bedömer att följande utvecklingsområden, som kan utgå från såväl svagheter som styrkor, bör prioriteras:

- Likabehandlingsplan och skolans regler bör utvecklas och förankras
- Höja kvaliteten i det språkutvecklande arbetet både vad det gäller pedagogernas kompetens i svenska, metoder och arbetsformer
- Åtgärda bristerna när det gäller undervisningen i förberedelseklassen
- Skolan bör kunna erbjuda specialundervisning/ specialpedagogisk kompetens
- Hitta strategier för att möta den stor kunskapsspridning i klasserna
- Förbättra förutsättningarna i de praktiskt- estetiska ämnena
- Skolan bör skapa förutsättningar för samarbete med fritidshemmet
- Förskoleklassens verksamhet bör i större utsträckning använda sig av förskolemetodik

RESULTAT/ MÅLUPPFYLLELSE

Utveckling sedan den senaste inspektionen

Skolan inspekterades senast i november 2002, dock inte skolbarnsomsorgen. Inspektionen har denna gång haft en delvis annan inriktning men vi kan nu drygt fem år senare konstatera att en viss utveckling har skett. Skolan har också fått en ny rektor, ny organisation och nya skollokaler. Skolan har arbetat med flera av de föreslagna utvecklingsområdena men det återstår flera viktiga områden att utveckla.

Systematiskt kvalitetsarbete

När den nya rektorn tillträdde för två år sedan påbörjades arbetet med en ny och tydligare struktur för målstyrning, dokumentation och övrigt kvalitetsarbete. Dessa områden var enligt skolledningen starkt eftersatta, men börjar nu utvecklas i vissa delar av verksamheten. Den personal vi talat med berättar om en ökad delaktighet vid upprättandet av arbetsplaner och kvalitetsredovisningar. Vi har sett goda exempel på utvärderingar och vissa analyser av resultat av kunskapsresultat. Ännu saknas dock strukturen i kvalitetsarbetet: Arbetsplan – utvärdering – analys – kvalitets - redovisning och ny reviderad arbetsplan.

Personalen berättar om den lilla skolans fördelar med korta beslutsvägar, smidigheten och snabbheten och möjligheterna till informella samtal och diskussioner. Vi kan dock se nackdelar med detta förhållningssätt. Det finns en ökad risk för att vissa frågor "faller mellan stolarna" eller inte får den struktur som de behöver. Detta är något personalen är medveten om men man har svårt att se hur tiden ska räcka till. Alla får göra mer på en liten skola – säger man. Vi menar att kvalitetsarbetet inte behöver innebära ett merarbete i det långa loppet. Har man kontroll på resultat och rutinerna och bygger in en systematik i vardagsarbetet, bland annat för att veta vilka åtgärder som ger effekt och vilka som kan tas bort så vinner man tid på sikt.

Några lärare använder läsutvecklingsschema, LUS, för att följa barnens läsutveckling och man diskuterar även andra analysinstrument.

Skolan har ett system med månadsutvärderingar. Alla elever utvärderar tillsammans med sin lärare den gångna månadens arbetsinsats. Detta dokument skickas hem till föräldrarna. Sedan två läsår gör man också ett försök med skoldagböcker. Tanken är att eleverna ska skriva in sina mål, läxor och andra uppgifter som är viktiga för skolarbetet och att en utvärdering av målen ska ske en gång i veckan. Alla klasser har börjat arbeta med sina böcker men med olika resultat. Vi ser positivt på initiativet med skoldagböcker, men vet av erfarenhet att arbetssättet ofta kräver en viss inskolningstid och att man som pedagog är konsekvent, vilket inte alltid är fallet på skolan.

Arbetet med likabehandlingsplanen

Skolan har en likabehandlingsplan som vi bedömer inte svarar upp mot de krav som finns i Skolverkets Allmänna råd. Den har mer formen av en anti-mobbningsplan. Den behöver kompletteras, utvecklas och förankras hos elever, personal och föräldrar. Det finns gemensamma regler på skolan men efterlevnaden är låg. Det är en lång lista med regler som eleverna inte har varit med att ta fram. Detta bedömer vi vara ett utvecklingsområde.

Skolan arbetar på olika sätt med värdegrundsarbetet. Det finns en trygghetsgrupp som har till uppgift att ta tag i befärad mobbning, men det finns ingen dokumenterad arbetsgång. Eleverna vet till vem de skall vända sig om de blir utsatta eller ser någon bli utsatt. Eleverna upplever att personalen, vid t.ex. konflikter, inte alltid tar dem på allvar och att man som elev ibland känner sig orättvist behandlad. Eleverna berättar också att vissa av personalen väljer att inte se konflikter. Vi bedömer att detta är ett utvecklingsområde.

Grundskolans läroplan ställer krav på medbestämmande, delaktighet eget ansvar. En del föräldrarna har dock enligt skolledningen en syn på skolan som inte alltid stämmer överens med läroplanens mål och intentioner. Detta är något skolan arbetar medvetet med. Man arbetar med att bygga broar mellan de olika kulturerna och skapa förståelse för olika synsätt.

Skolans val benämns SO2 vilket innebär en fördjupning av SO-blockets ämnen med fokus på Islams värdegrund och kultur. Vi ser här en möjlighet för skolan att göra jämförelser för att öka förståelsen mellan olika kulturer och på det sättet underlätta integrationen i det svenska samhället. Många elever har dock väldigt lite kontakt med svenska barn vilket kan försvåra arbetet.

Kunskaper

Eleverna upplever att de får bra kunskaper och de har ett stort förtroende för de flesta av sina lärare, vilket också resultaten visar under de senaste åren.

De många nyanlända eleverna bidrar i hög utsträckning till att spridningen när det gäller kunskaper och resultat är stor i grupperna. Skolan har inrättat en förberedelseklass dit de nyanlända eleverna slussas.

Vi bedömer att eleverna har stora möjligheter att nå godkänt i samtliga basämnen. Däremot är det tveksamt om det finns förutsättningar att nå alla mål i några av de praktiska - estetiska ämnena. Där saknas i vissa delar såväl utrustning och redskap som ämneskompetens.

Skolan har tidigare haft ett ämneslärarsystem från år 1. Detta är nu ändrat och eleverna i år 1-4 har klasslärare med ämneslärare endast i vissa ämnen. Tanken är att även år 5 och 6 ska omfattas av denna förändring på sikt.

Svenskundervisningen bedrivs för alla elever utifrån målen för svenska som andraspråk. Vi ser dock väldigt lite av ett språkutvecklande arbetssätt. Detta bedömer vi som ett utvecklingsområde.

Vi har mött en ganska traditionell lärarledd undervisning som till stor del styrs av läroböcker. Skoldagen är för det mesta indelad i 50-minuters-lektioner, ofta med minimal tid för förflyttning och rast emellan. Vi bedömer detta som ett stressmoment och det finns också risk för att värdefull arbetstid försvinner.

Förskoleklassen har ett arbetssätt som är läromedelsturt och liknar skolans ämnesundervisning. Verksamheten är indelad arbetspass med mellanliggande rast. Vi anser att detta motverkar reformens intentioner om nya synsätt och arbetsformer med inriktning mot lek, skapande, experimenterande och utforskande.

Lokalerna är till största delen ändamålsenliga men slitna. Några rum är också små i förhållande till elevgruppens storlek. De äldre eleverna har skåp i korridoren. De yngre har sitt arbetsmaterial liggande på bokhyllor eller i plastbackar. Materialmässigt är klassrummen olika väl utrustade.

Vi har under veckan sett många exempel på lektioner med bristande studiero. Det är ofta småprat och småbråk i klassrummet. Eleverna har svårt att vänta på sin tur och pratar ofta i mun på varandra. Med all respekt för att många elever har upplevelser som gör att de har svårt med koncentrationen och oron i klassen därför kan vara stor, saknar vi ändå i situationer som dessa ett tydligare lärarledarskap.

Elever med funktionshinder och/ eller i behov av särskilt stöd

Skolan har ett elevhälsoteam som består av rektor, skolsköterska, skolpsykolog och vid behov skolläkare. Lärarna anmäler till teamet på särskild blankett. Elever i behov av särskilt stöd får hjälp av klassläraren eller annan stödperson men detta är enligt personalen inte tillräckligt. Det skrivs åtgärdsprogram för de elever som inte når målen, men det finns ingen speciallärare/ specialpedagog vilket vi bedömer som en brist. Skolan har under lång tid sökt en lärare med specialpedagogisk kompetens men inte lyckats få tag på någon.

Det finns många elever som är utredda och har diagnoser av olika slag. Dessa undervisas i klassen eller i en liten grupp hela eller delar av dagen. Det finns också ett antal elever som ligger på gränsen till särskola. Dessa elever är svåra att testa då de test som finns på svenska inte ger en rättvis bild av elevernas kunskapsnivå. Skolans psykolog är arabisktalande men det är ändå svårt att diagnostisera. Det är svårt att veta om det handlar om språket, bristande intellektuell förmåga eller traumatiska upplevelser tidigare i livet. Många av dessa elever har levt i krigsområden och bär på tunga minnen.

Det finns en förberedelseklass som tar emot elever som kommer från utlandet och som inte behärskar svenska. Dessa elever får i dagsläget endast undervisning i svenska och deltar i de praktiskt-estetiska ämnena så långt de kan. Detta bedömer vi som en allvarlig brist då dessa elever i så fall ska ha anpassad studiegång och det finns inga sådana formella beslut. Det finns heller inga åtgärdsprogram skrivna för dessa elever.

Bedömning och betyg

Elever vi samtalat med i de senare skolåren anser sig vara relativt välinformerade om mål, kravnivåer och kriterier för måluppfyllelse. De beskriver att lärarna inför olika arbetsområden ofta presenterar vilka kunskapsmål som eleverna förväntas uppnå. Däremot ges mer sällan utrymme till diskussion och dialog.

För att säkerställa en god samsyn och likvärdighet när det gäller bedömning krävs ständigt återkommande samtal och diskussioner kring kunskap och kunskapskvaliteter och på vilka olika sätt eleverna ska kunna visa upp sina kunskaper. Lärarna berättar att det förekommer gemensamma bedömningsdiskussioner på den egna skolan men att man inte har några kontakter med andra lärare på andra skolor kring detta. Det gör det svårt för pedagogerna att få perspektiv på den egna undervisningen och de uppsatta målen och skapa en jämförbar och likvärdig bedömning. Eleverna uttrycker en känsla av att de oftast betygssätts rättvist, men att det kan finnas en skillnad mellan olika lärare. Eleverna berättar att vissa lärare "verkar" ha egna kriterier där t.ex. sen ankomst, uppförande och frånvaro påverkar betyget. Vi ser detta sammantaget som en allvarlig brist. Pedagoger och skolledning bör diskutera vilka mål och kriterier för betygssättning som gäller på skolan.

De olika resultat som skolan förfogar över, exempelvis betygsstatistik, provresultat, nationella prov, LUS och enkäter, används för vissa analyser och åtgärdsförslag. De används dock sällan gemensamt av hela skolan som underlag för olika förändrings-

och utvecklingsstrategier som skolan skulle kunna utveckla för att nå bättre måloppfyllelse. Att gemensamt diskutera resultat och koppla det till olika elever och undervisningsmetoder kan på olika sätt vara en värdefull utgångspunkt för att initiera och utveckla de pedagogiska samtalen.

Elevernas kunskapsutveckling följs upp med hjälp av prov, tester, nationella prov, bedömning enligt LUS (läsutvecklingsschema) etc. Skriftliga prov är vanligast. Detta kan medföra att arbetssituationen för eleverna i de senare skolåren tidvis är betungande på grund av många prov i olika ämnen. Eleverna efterlyser en bättre samplanering av prov och inlämningsuppgifter för att undvika krockar.

Utvecklingssamtalet är ett viktigt tillfälle för den enskilde eleven att få information, diskutera och bedöma sin egen kunskapsutveckling tillsammans med lärare och föräldrar. Många elever är nöjda med sina utvecklingssamtal. Eleverna menar dock att även de högpresterande måste få sin tid. De måste få höra vad de lyckats bra med, men också vad de skulle kunna utveckla ytterligare. Detta sker inte alltid idag.

När det gäller arbetet med de individuella utvecklingsplanerna (IUP) Bör man på ett tydligare sätt beskriva vilka mål eleven ska uppnå på kort och lång sikt. Det ska också framgå vilka insatser som behövs och av vem för att eleverna skall nå framgång i sina studier. I samband med detta arbete bör flera av de lokala kursplanerna ses över i ett F-9 perspektiv. Vi bedömer att skolan behöver arbeta vidare med struktur och innehåll när det gäller utvecklingssamtalen samt den individuella utvecklingsplanen.

Ledarskap

Det operativa arbetet på skolan leds i dag av en rektor med lång erfarenhet av och stor kunskap om grundskolan. Han är anställd av skolans ägare. Rektor har under sina två år på skolan startat en process mot ett målstyrt arbetssätt och en organisation anpassad utifrån elevernas behov. Han har också byggt upp en ledningsgrupp med representanter från de olika arbetslagen. Vi bedömer att rektor har ett förtroende i personalgruppen och är en viktig länk mellan ägarna och personalen samt mellan den islamiska kulturen och det svenska skolsystemet.

Samverkan

Skolan som verksamhet är ny i Bagarmossen, ytterst få av eleverna bor i närheten och det finns ännu ingen naturlig samarbetspartner. Rektor försöker skapa kontakter och hade till de äldres idrottsdag bjudit in ett fotbollslag från en annan skola som motståndare. Detta var mycket uppskattat även om skolan förlorade. Det är svårt att skapa samverkan med t.ex. föreningar av olika slag då eleverna bara finns här under skoltid. Alla elever åker med bussarna hem till sin förort när skolan är slut. Vi bedömer att skolan har en mycket begränsad samverkan med det kringliggande samhället.

SKOLBARNOMSORGENS VERKSAMHET

Skolverket granskade skolbarnomsorg i Stockholms kommun på huvudmannanivå våren 2007 och såg följande behov av förbättringsinsatser:

- ”Inspektionen visar att personalen strävar efter att erbjuda barnen en meningsfull fritid och gott stöd i deras utveckling. Det framkommer dock att tyngdpunkten förskjutits mot att ge barnen trygghet och omsorg på bekostnad av det pedagogiska arbetet, bland annat som en följd av minskad personaltäthet.
- Vidare varierar det i kommunen i vilken grad fritidshemmen utgör ett komplement till skolan. Det finns goda exempel i kommunen på ett nära samarbete mellan fritidshemmen och skolan, där verksamheten utvecklas inom en gemensam pedagogisk ram. Men det finns också exempel där skolans tradition och behov fortfarande upplevs som styrande för fritidshemmens verksamhet. Det är angeläget att kommunen följer upp verksamheten i fritidshemmen och försäkras om att verksamheten bidrar till att målen i läroplanen uppfylls.”
(Skolverkets inspektionsrapport)

Skolbarnomsorgens förutsättningar

Skolbarnomsorgen är en verksamhet som från denna termin organiserats om. Tidigare hade man något som liknade ”samlad skoldag” där skolbarnomsorgen var insprängd mellan skolans lektioner. Nu bedrivs den före och efter skoltid. Ansvarig för skolbarnomsorgen menar att verksamheten är ”annorlunda och i sin linda”. Vår bedömning är att den ännu inte funnit sin form och är under uppbyggnad.

Fritidshemmet har en verksamhetsplan och en plan för arbetsorganisation. Dessa har karaktären av beskrivningar hur verksamheten är tänkt att fungera, men saknar utvärderingsbara mål och prioriterade områden i förbättringsarbetet. Den gemensamma likabehandlingsplanen har brister och behöver kompletteras, utvecklas och förankras hos elever, personal och föräldrar.

Skolan har en inhyrd konsult med ansvar för förskolan och fritidshemsverksamheten på 15 tim/vecka. Merparten av hennes tid tas dock i anspråk av förskolan. Planering av verksamheten ska ske på arbetslagsmöte för F-3 som leds av en lärare, men på det mötet finns enligt uppgift ingen sådan punkt på dagordningen. Personalen vi intervjuat har inte kännedom om fritidshemmets uppdrag som finns formulerat i Skolverkets Allmänna råd ”Kvalitet i fritidshem”.

Vår bedömning är att ledningen för fritidshemsverksamheten är otydlig, och att fritidshemmet inte arbetar målstyrt i tillräcklig omfattning. Fritidshemmet bör utveckla sitt kvalitetsarbete där det ingår planering, uppföljning, utvärdering, analys och förbättringsområden.

Barnen kommer från olika områden, i första hand från Stockholms förorter, samt Botkyrka och Huddinge kommuner. Skolan har egna bussar som hämtar och lämnar barnen. Det innebär att så gott som alla barn kommer med buss till skolan före kl. 8.50 då skolan börjar, och åker från skolan kl. 15.30. På morgonen serveras frukost till alla barn före skolstart. Vår bedömning är att tiden för fritidsverksamhet därmed blir mycket begränsad.

Fritidshemsverksamheten saknar heltidsanställd personal och utbildad fritidspedagog. Det är klasslärare och personal från förskolan som bedriver verksamheten efter skoltid. Vid vårt besök förekom en obetydlig pedagogisk verksamhet på fritidshemmet, varför vi inte kan bedöma kvalitén på utförandet av skolbarnomsorgen.

Skolledningen uppger att det är svårt med föräldrakontakter i och med att skolan i allmänhet ligger långt ifrån barnens hem. I skolans veckobrev tas inte fritidshemsverksamheten upp. Vi bedömer att skolan bör utveckla samarbetsformer och informationskanaler till föräldrarna.

Sammanfattningsvis bedömer vi att skolbarnomsorgen har bristfälliga förutsättningar för en god verksamhet. Vi lyfter därför fram ett antal utvecklingsområden, och avser att göra ett återbesök under senare delen av höstterminen 2008.

Områden att utveckla för skolbarnomsorgen

För att fritidshemmet bättre ska uppfylla målen bör följande utvecklingsområden prioriteras:

- Tydliggöra ledning och fördelning av arbetet
- Utveckla en målstyrd verksamhet och kvalitetsarbete
- Utveckla förutsättningar för samverkan skola – fritidshem
- Utveckla barnens delaktighet och inflytande över verksamheten
- Utveckla samarbete och information till föräldrar
- Kompetensutveckling av personalen med inriktning på skolbarnomsorgens uppdrag

Stockholm den 10 juni 2008

Sören Bernhardtz
Ingegerd Salomonsson
Bengt Thorngren

UTBILDNINGSFÖRVALTNINGEN

HUR MAN ÖVERKLAGAR TILL LÄNSRÄTTEN

Om ni vill överklaga rektors/utbildningsnämndens beslut, skall Ni skriva till länsrätten i Stockholms län och besvara Er över beslutet. Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till utbildningsnämnden.

Om beslutet inte ändras som Ni önskar sänder nämnden överklagandet vidare till länsrätten i Stockholms län.

- För att länsrätten skall kunna ta upp Ert överklagande måste Er skrivelse ha kommit in till utbildningsnämnden inom **tre veckor** från den dag då Ni fick del av beslutet. Om sista dagen för överklagande infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att besvärshandlingen kommer in nästa vardag.
- Tala om vilket eller vilka beslut Ni överklagar genom att ange beslutsdatum och vad ärendet handlar om.
- Tala om varför Ni anser att beslutet skall ändras och vilken ändring Ni vill ha. Sänd även med sådant som Ni anser har betydelse för bedömningen och som Ni inte tidigare gett in.
- Underteckna skrivelsen, gör namnförtydligande samt uppge personnummer, adress och telefonnummer.
- Om Ni anlitar ombud kan ombudet istället underteckna skrivelsen. Ombudet skall sända fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.
- Om någon person- eller adressuppgift ändras, skall Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till länsrätten och utbildningsnämnden.
- Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till utbildningsnämnden.

Adressen är: Utbildningsnämnden, Box 22049, 104 22 STOCKHOLM.

Till ansvarig för
Alzahraa Idealiska Akademi AB
För kännedom till
Rektor Leif Larsson

UPPFÖLJNING FÖRELÄGGANDE

Med anledning av resultatet från två inspektioner av fritidshemmet beslutade förvaltningen, den 27 januari 2009, att förelägga ansvarig att undanröja vissa angivna missförhållanden.

Ansvarig har lämnat in sina synpunkter och redovisningar för åtgärder den 23 februari 2009.

Nedan följer de enskilda punkter som angavs i beslutet om föreläggande och de redovisningar som ansvarig lämnat in. I slutet av detta dokument lämnar förvaltningen sin bedömning.

Föreläggandepunkter

1. Redovisa en organisation för elevernas transporter till och från skolan som säkerställer barnens säkerhet
 - a. Ansvarig har lämnat en tydlig ansvars- och rutinbeskrivning för säkerheten kring bussarna som tar barnen till och från hem och skola.
2. Anpassa transporttiderna mellan skola och hem för att fritidshemmet tidsmässigt ska kunna infria läroplanens och de allmänna rådens uppdrag,
 - a. Ansvarig redovisar förändrade öppettider för fritidshemmet. Skolan menar att uppdragen från läroplan och Allmänna råd kommer att infrias.
3. Lämna en redogörelse för den olycka som inträffade samtidigt som inspektionen genomfördes och hur skolan hanterat denna olycka
 - a. Redovisning har lämnats.

4. Anpassa nuvarande lokaler så att de uppfyller styrdokumentens krav på ändamålsenlighet. Redogörelse ska lämnas för hur detta ska ordnas, inklusive en tidsplan.
 - a. Ansvarig redovisar att nya lokaler kommer att tas i anspråk för fritidshemmets verksamhet. Åtgärder kommer att vidtas under februari och lokalerna kommer att vara anpassade i mars (v.10)
5. Anställa en person med pedagogisk högskoleutbildning med inriktning på ett fritidshems uppdrag.
 - a. Ansvarig redovisar att man annonserar efter en person med adekvat utbildning på en 20-timmars anställning. Denna anställning kommer att kompletteras med 10 timmar av föreståndaren för förskolan.
6. Öka personaltätheten i verksamheten.
 - a. Ansvarig har inte besvarat detta.
7. Formulera en konkret utbildningsplan för 2009 riktad till fritidshemmets personal gällande Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet och Skolverkets Allmänna råd "Kvalitet i fritidshem".
 - a. Ansvarig lämnar en kompetensutvecklingsplan för våren 2009.
8. Ge sina synpunkter på arbetet med normer och värden och redogöra för hur ansvarig ska avhjälpa de missförhållanden som finns beskrivna i inspektionsrapporterna.
 - a. Ansvarig lämnar sina synpunkter och en redogörelse för hur de problem och missförhållanden som finns idag ska kunna avhjälpas.
9. Revidera skolans Likabehandlingsplan så att den uppfyller författningarnas krav.
 - a. Likabehandlingsplanen är nu reviderad
10. Lämna en redogörelse för händelsen då en förälder slog sitt barn i samband med ett utvecklingssamtal och hur skolan har agerat med anledning av detta.

- a. Ansvarig lämnar sina synpunkter och en redogörelse för händelsen.
11. Lämna en redovisning för fritidshemmets personal gällande arbetstider och lämna kopior på anställningsavtal, examen och registerutdrag.
- a. Redovisning inlämnad.
12. Lämna en redovisning för skolans chaufförer; kopior på anställningsavtal, körkortstyp och registerutdrag.
- a. Redovisning inlämnad.

Förvaltningens synpunkter

Ansvarig har lämnat in redogörelser som visar att man omgående satt i gång ett konkret förändringsarbete för att undanröja påpekade missförhållanden.

Redovisningarna för punkterna 1, 2, 3, 4, 5, 7, 11 uppfyller stadens krav men skolans åtgärder kommer att följas upp vid en senare tillsynsinspektion.

För resterande punkter gäller följande.

Punkt 6: Förvaltningen har svårt att bedöma om den redovisade personalstyrkan räcker med hänsyn till fritidshemmet förlängda öppettid, storleken på tillgängliga lokaler för fritidshemmet.

Punkt: 8: Förvaltningen ser mycket allvarligt på de missförhållanden som beskrivs i inspektörsrapporterna. Ansvarig lämnar sina synpunkter på arbetet med normer och värden men redovisningen saknar analyser och konkreta handlingsplaner i syfte att förändra nuvarande brister. Skolans och fritidshemmets ledning och all personal måste omgående enas om ett gemensamt arbetssätt som garanterar att barnens negativa miljö blir acceptabel. Den utformade Likabehandlingsplanen bör vara en grund för detta arbete.

Punkt 9: Likabehandlingsplanen, som den nu är utformad, är skriven för skolan. Likabehandlingsplanen ska formuleras så att den inkluderar skola, fritidshem och förskola.

Punkt 10: Redogörelsen visar på ett händelseförlopp och agerande från en förälders sida som är mycket svåra att hantera. Rektor har muntligen varnat föräldern och lämnat information om att om liknande händelse kommer till skolans kännedom kommer skolan lämna in en polisanmälan.

Förvaltningen anser att liknande händelser regelmässigt måste polisanmälas. Ett accepterande av liknande agerande från vuxnas sida omöjliggör ett positivt arbete med barn. Barnen registrerar vad som kan vara tillåtet för vuxna och får därmed

svårigheter med att acceptera en så kallad nolltolerans gällande hot och våld om det inte gäller alla.

Punkt 12: Utdrag ut stadens riktlinjer:

I 2 §, andra stycket, lagen (2000:873) om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg föreskrivs att den som inte har lämnat ett registerutdrag ur belastningsregistret inte får anställas. Ett tillstånd eller godkännande skall återkallas om skyldigheten enligt denna lag inte iakttas och bristerna inte avhjälpas efter påpekande för den som ansvarar för verksamheten (2 a kap. 16 § tredje stycket och 2 b kap. 9 § andra stycket skollagen).

Anställning och registerutdrag finns redovisade. För två personal; Alaa Abdel Wahad Atti och Sad Rasoul Jabir är registerutdragen uttagna efter anställning. Ansvarig uppmanas att följa gällande lagstiftning gällande registerutdrag.

Stadens beslut om föreläggande kommer att följas upp vid en senare tillsynsinspektion.

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Pär Thorslund".

Pär Thorslund
Avdelningschef

UTBILDNINGSFÖRVALTNINGEN

AVDELNINGEN FÖR ENSKILT DRIVEN OCH FRISTÅENDE VERKSAMHET

INGER LEFFLER TFN 0704633675
BRITT MILERUD TFN 0704633687

BILAGA C

DNR 10-453/422

SID 1 (12)

2010-03-18

TILLSYNSINSPEKTION AV FRITIDSHEMMET ALZAHRAA IDEALISKA AKADEMI, SKARPNÄCK DEN 11 FEB 2010.

Utbildningsförvaltningen har den 11 februari 2010 genomfört en oanmäld tillsynsinspektion av fritidshemmet Alzahraa Idealiska Akademi AB med adress Bergsrådsvägen 3 i Skarpnäck. Tillsynsinspektionen gjordes med anledning av det föreläggande (Dnr 08-454/4664) huvudmannen fått om att undanröja flera allvarliga missförhållanden i fritidshemsverksamheten.

Alzahraa Idealiska Akademi AB med org. nr. 556553-6678 fick 2008 godkännande (tidigare tillstånd) att bedriva fritidshemsverksamhet med 90 platser i den nedlagda Bergholmsskolan i Bagarmossen. Fritidshemmet låg tidigare i Älvsjö. Verksamheten ska enligt ansökan till största delen integreras i Alzahraaskolans lokaler. Fritidshemmet har 87 barn inskrivna, 63 från Stockholm och 24 från andra kommuner.

Tillsynsuppdrag

En huvudman som driver enskild förskoleverksamhet, familjedaghem eller fritidshem ska i verksamheten uppfylla skollagens krav på god kvalitet och säkerhet enligt 2 a kap. 13 § och de krav som anges i 3 §.

Utbildningsförvaltningen har rätt att inspektera, inhämta de upplysningar och ta del av de handlingar som behövs för tillsynen.

Förvaltningens bedömning görs i följande nivåer:

- *Verksamheten uppfyller väl skollagens kvalitetskrav när det gäller de granskade områdena.* Förvaltningens eventuella formuleringar av utvecklingsområden ska inte ses som en kritik mot verksamheten.
- *Verksamheten uppfyller skollagens kvalitetskrav när det gäller de granskade områdena.* Verksamheten uppvisar inte några missförhållanden men de brister som tillsynen uppmärksammar måste anordnaren åtgärda. Förvaltningen anger i sin dokumentation vilka brister som verksamheten ska åtgärda och inom vilken tid dessa ska vara avhjälpta. Svagheter som inte åtgärdas inom angiven tid ska ses som missförhållande och anordnaren ska föreläggas att undanröja dessa.
- *Verksamheten uppfyller inte skollagens kvalitetskrav.* Förvaltningen ska i dessa fall besluta om att förelägga anordnaren att undanröja de missförhållanden som anges.

Tillsynen utgår från skollagen 2 a kap. 13 § som anger att tillstånd ska beviljas om verksamheten uppfyller krav på god kvalitet och säkerhet och de krav som anges i 3 §. Till grund för bedömningen av kvalitetskravet ligger Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet (Lpo94), nedan kallad Läroplanen, Allmänna råd för kvalitet i fritidshem, nedan kallad Allmänna råd samt utbildningsnämndens Riktlinjer för tillståndsgivning, godkännande och ersättning, nedan kallad Riktlinjer.

Sammanfattande bedömning

All personal som arbetar i fritidshemmet är anställda på tjänster i skolan och arbetar i fritidshemsverksamheten inom ramen för reglerad arbetstid. Detta innebär att ett stort antal personer arbetar olika dagar i fritidshemsverksamheten, de flesta saknar pedagogisk utbildning. Det finns inte någon fritidspedagog anställd och den som är pedagogiskt ansvarig för verksamheten är lärare och arbetslagsledare i skolan.

Bristen på kontinuitet i personalstaten och den låga utbildningsnivån innebär att fritidshemmet inte kan bedömas nå upp till skollagens krav på personal. Den låga personalbemanningen gör också att verksamheten blir sårbar, vid förvaltningen besök var fritidshemmet stängt på grund av personals sjukdom.

Huvudmannen har anpassat lokalerna så att de i stort uppfyller styrdokumentens krav på pedagogisk miljö. Den begränsade tid barnen är i fritidshemsverksamheten under en vecka och personalens bristande kompetens innebär dock att fritidshemmet inte kan uppfylla det uppdrag som formuleras i gällande styrdokument.

De allra flesta barnen färdas till och från skolan/fritidshemmet med buss vilket försvårar samarbetet med föräldrar och där kan fritidshemmet göra ytterligare ansträngningar för att utöka föräldrasamverkan.

Inger Leffler
Britt Milerud
Tillsynsinspektörer

Uppföljning av föreläggande (DNR 08-454/4664) från 2009-01-27.

- Huvudmannen förelades att anpassa transporttiderna mellan hem och skola så att fritidshemmet tidsmässigt ska kunna infria läroplanens och de allmänna rådens uppdrag. Fritidshemmets tider är inte utökade, fritidshemmet öppnar kl 13. 35 och stänger kl 15. 30. På fredagar är fritidshemmet stängt och personalschemat omfattar endast måndag till och med torsdag. Förvaltningen konstaterar att huvudmannen inte åtgärdat missförhållandet.
- Huvudmannen förelades att "säkerställa god pedagogisk verksamhet, som inkluderar omsorg och barnsäkerhet, genom att anställa en person med pedagogisk högskoleutbildning med inriktning på ett fritidshems uppdrag." Huvudmannen har inte åtgärdat detta missförhållande
- Huvudmannen förelades att öka personaltätheten i verksamheten. Detta har inte skett, personaltätheten är på ungefär samma nivå som vid föreläggandet. Huvudmannen har inte åtgärdat detta missförhållande.
- Huvudmannen förelades att "anpassa nuvarande lokaler så att de uppfyller styrdokumentens krav på ändamålsenlighet." Förvaltningen gör bedömningen att huvudmannen har åtgärdat detta missförhållande och uppfyller gällande styrdokuments krav på pedagogisk miljö.
- Huvudmannen förelades att redovisa organisation för elevernas transporter till och från skolan som säkerställer barnens säkerhet . Huvudmannen har åtgärdat missförhållandet. Personalen följer barnen till bussarna där alla barn har bestämda platser. Chaufförerna kontrollerar att alla barn är med innan bussen avgår.
- Huvudmannen förelades att ge sina synpunkter på arbetet med normer och värden och redogöra för hur ansvarig ska avhjälpa de missförhållanden som finns beskrivna i inspektionsrapporterna. Rektor har lämnat en redogörelse där det framgår att arbetet med normer och värden ständigt pågår och skolan kommer att ha olika samverkansformer i syfte att skapa en god social miljö. På grund av att ingen verksamhet förekom vid besöket

avstår förvaltning från att bedöma om skolans insatser har skapat en god social miljö.

- Huvudmannen förelades att revidera skolans Likabehandlingsplan så att den uppfyller författningarnas krav. Likabehandlingsplan är inskickad till förvaltningen och med detta har huvudmannen åtgärdat missförhållandet.
- Antalet barn per personal är högt och den pedagogiska kompetensen är låg. Verksamheten saknar kontinuitet i personalbemanningen både på lång sikt och i det dagliga arbetet. Förvaltningen bedömer därför att den pedagogiska verksamheten fortfarande har missförhållanden som huvudmannen måste åtgärda.
- Huvudmannen har inte följt lagen (2000:873) om registerkontroll

Utöver ovanstående bedömde förvaltningen att verksamheten inte uppfyller skollagens kvalitetskrav inom följande områden:

- Verksamhetsplanen är så kortfattad, och saknar i stort sett mål, att den inte kan anses uppfylla gällande styrdokuments krav på planering och uppföljning. Verksamhetsplanen saknar uppgift om vilken tidsperiod som avses och dessutom beskrivning av hur uppföljning och utvärdering ska ske.
- Verksamhetsberättelse saknas.
- Huvudmannen uppfyller inte kravet på information om ramtiden och informationen om tidiga fredagar är inte förenligt med riktlinjerna. Huvudmannen uppmanas att korrigera informationsmaterialet.
- Fritidshemmet saknar mål och beskrivet arbetssätt för föräldrasamverkan.

Inger Leffler
Britt Milerud

Tillsynsinspektörer

Tillsynsinspektionens genomförande

Förvaltningens bedömning grundar sig på intervju med fritidshemsansvarig Veronica Johansson, studier av dokument samt en granskning av fritidshemmets pedagogiska miljö.

Följande områden har granskats:

- Planering och uppföljning
- Personal
- Barnsäkerhet
- Pedagogisk verksamhet och miljö
- Öppettider och föräldraavgifter
- Samverkan med vårdnadshavare/föräldrar

Fritidshemmets ledning och organisation

Huvudman är Alzahraa Idealiska Akademi AB. Företaget bedriver också skol- och förskoleverksamhet på samma adress. Fritidshemmets verksamhet leds av en av skolans lärare som också är arbetslagsledare. Skolan har en rektor som tillsammans med huvudmannen är ytterst ansvarig för fritidshemmets verksamhet.

1. Planering och uppföljning

GRUND FÖR BEDÖMNING

Enligt Riktlinjerna ska inför varje verksamhetsår en verksamhetsplan formuleras och dokumenteras och en verksamhetsberättelse ska årligen upprättas. Planen ska beskriva det kommande årets arbete och planen ska knyta an till gällande styrdokument. Mål ska formuleras och vara uppföljningsbara.

Huvudmannen ska varje år formulera en plan för åtgärder som syftar till att motverka kränkande behandling (14 a kap. skollagen).

En plan ska också utformas årligen för åtgärder för att dels främja lika rättigheter och förhindra trakasserier (3 kap. 15 och 16 §§ diskrimineringslagen).

TILLSYNSINSPEKTION

Fritidshemmets verksamhetsplan anger kortfattat hur fritidshemmet ska arbeta inom områdena skapande verksamhet, sport motion och hälsa, lek, vila, inflytande och jämställdhet. Det finns några få mål men inte något om hur man ska följa upp och utvärdera om målen uppnåtts och om arbetssättet lett fram till det man önskade. Verksamhetsplanen beskriver också fritidshemmets organisation, förhållningssätt och hur man arbetar med elevernas språkutveckling.

Verksamhetsberättelse saknas.

BEDÖMNING

En verksamhetsplan är upprättad men den är så kortfattad, och saknar i stort sett mål, att den inte kan anses uppfylla gällande styrdokuments krav på planering och uppföljning. Verksamhetsplanen saknar uppgift om vilken tidsperiod som avses och dessutom beskrivning av hur uppföljning och utvärdering ska ske. Verksamhetsberättelse/kvalitetsredovisningen saknas. Förvaltning bedömer att huvudmannen inte har undanröjt missförhållandet.

2. Personal

GRUND FÖR BEDÖMNING

Enligt Skollagen 2a kap. 3§ ska det i all verksamhet finnas personal med sådan utbildning eller erfarenhet att barnens behov av omsorg och pedagogisk verksamhet kan tillgodoses. Enligt Riktlinjerna ska den pedagogiska ledningen på varje enskilt verksamhetsställe vara högskoleutbildad pedagog med inriktning på de åldrar som verksamheten vänder sig till. För varje grupp/avdelning bör det minst finnas en personal med pedagogisk högskoleutbildning med inriktning på de åldrar som verksamheten vänder sig till.

TILLSYNSINSPEKTION

Fritidshemmet är öppet mellan 13. 35 -15. 30. Personalen består av 8 olika personer som även har tjänster i skolan. Personalen har olika utbildningar, två är enligt uppgift lärare, en är barnskötare och fyra saknar pedagogisk utbildning. Ingen fritidspedagog är anställd. Personalen avlöser varandra i verksamheten och det är endast två av personalen, en barnskötare och en elevassistent, som arbetar i verksamheten alla de fyra dagar den är öppen. En av skolans lärare, som är arbetslagsledare för F- klassen—årskurs 4 är också pedagogiskt ansvarig för fritidshemmet .

BEDÖMNING

Huvudmannen förelades att ”säkerställa god pedagogisk verksamhet, som inkluderar omsorg och barnsäkerhet, genom att anställa en person med pedagogisk högskoleutbildning med inriktning på ett fritidshems uppdrag.”

Vid besöket konstaterades att huvudmannen inte åtgärdat detta missförhållande och med det inte uppfyller gällande styrdokuments krav på personal.

Huvudmannen har inte anställt någon fritidspedagog och endast en liten andel av personalen har pedagogisk högskoleutbildning.

Med hänvisning till att huvudmannen inte hade någon personal särskilt anställd för fritidshemmet och att den personal som fanns saknade utbildning och kunskap om gällande styrdokument skulle en konkret utbildningsplan för 2009 riktad till fritidshemmets personal gällande Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet och Skolverkets Allmänna råd "Kvalitet i fritidshem" formuleras. Förvaltningen konstaterar att huvudmannen inte gjort detta.

Huvudmannen förelades att öka personaltätheten i verksamheten. Detta har inte skett, personaltätheten är på ungefär samma nivå som vid föreläggandet. Enligt fritidshemsansvarig har personaltätheten under en period varit lite högre men åter minskats. För att nå upp till skollagens krav på god kvalitet och säkerhet är det förvaltningens bedömning att huvudmannen ska öka personaltätheten och andelen fritidspedagoger.

3. Registerutdrag

GRUND FÖR BEDÖMNING

Enligt 2§ andra stycket, lagen (2000:873) om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg, får den som inte lämnat ett registerutdrag ur belastningsregistret, inte anställas.

I 2a kap 16§ skollagen tredje stycket står "ett godkännande ska återkallas om huvudmannen inte iakttar sina skyldigheter enligt lagen (2000:873) om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg och bristerna inte avhjälps efter påpekande för huvudmannen".

TILLSYNSINSPEKTION

Förvaltningen har efterfrågat registerutdrag på personal anställda i fritidshemmet, dels vid besöket 20100211 dels i brev till rektor 20100226. Registerutdrag är inte uppvisade eller inskickade till förvaltningen som därför gör bedömningen att registerutdrag saknas.

BEDÖMNING

Huvudmannen har inte följt lagen (2000:873) om registerkontroll.

Huvudmannen uppmanas, i enlighet med 2 a kap. 16 § skollagen, att följa lagen (2000:873) om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg.

4. Barnsäkerhet

GRUND FÖR BEDÖMNING

Enligt Riktlinjerna är varje huvudman ansvarig för barnens säkerhet. I Riktlinjerna framgår att dokumenterad barnsäkerhetsrund ska göras en gång per år, dokumenterade rutiner för barnsäkerhet samt för kris- och katastrofsituationer ska finnas och dessa ska uppdateras årligen. Personal ska dagligen registrera barnens närvaro och frånvaro. Barnlistor ska sparas och listor för de senaste 12 månaderna ska finnas tillgängliga vid inspektion.

TILLSYNSINSPEKTION

Skolan har rutiner för barnskyddsrund som även innefattar fritidshemmet. Protokoll från utförd barnskyddsrund från 20090907 är insänt till förvaltningen.

Handlingsplaner för barnsäkerhet, brand, olycksfall och kris och katastrof finns.

Listor över barns närvaro, frånvaro och hemgång förs på fritidshemmet.

BEDÖMNING

Huvudmannen uppfyller Riktlinjernas krav på barnsäkerhet.

5. Pedagogisk verksamhet och miljö

GRUND FÖR BEDÖMNING

I 2a kap. 3§ skollagen anges fritidshemmets uppgift och vilka krav som ska uppnås. Där framgår att skolbarnsomsorgens uppgift är att komplettera skolan samt erbjuda barn en meningsfull fritid och stöd i utvecklingen. Det skall, för bedrivande av skolbarnsomsorg, finnas personal med sådan utbildning eller erfarenhet att barnens behov av omsorg och en god pedagogisk verksamhet kan tillgodoses. Barngrupperna skall ha en lämplig sammansättning och storlek och lokalerna skall vara ändamålsenliga.

Fritidshemmets uppdrag är enligt skollag och Allmänna råd följande:

- komplettera skolan
- erbjuda barn en meningsfull fritid
- vara en arena för lek och skapande
- genom att förena omsorg och pedagogik vara ett stöd för barnens fysiska, intellektuella, sociala och emotionella utveckling

- bidra till att barn utvecklar social kompetens och självständighet i samspel med andra
- erbjuda rikliga tillfällen till regelbundna fysiska aktiviteter i fritidshemmets vardag där kreativitet, lust och lek fokuseras så att alla barn vill delta.
- bidra till att barnen under trivsamma former grundlägger goda kostvanor

TILLSYNSINSPEKTION

Enligt fritidshemmets verksamhetsplan är målen bland annat att barnen utvecklar öppenhet, solidaritet och ansvar, förmåga att upptäcka och ta ställning och förståelse för alla människors lika värde. Den fysiska miljön ska vara väl anpassad till verksamheten.

Fritidshemmet har fyra olika aktiviteter som barnen kan välja mellan. Dessa är byggrum, ateljé, utelek och läxhjälp och det barnen väljer på måndagen gäller för hela veckan. På grund av det stora antalet barn och att det är så många olika personer som arbetar på fritidshemmet är det, enligt fritidshemsansvarig, inte möjligt att låta barnen byta aktiviteter under veckan. Fritidshemsansvarig uppger att man inte är nöjd med denna ordning och försöker se över hur det ska kunna bli en förändring så att barnen kan få välja mer fritt.

Verksamheten bedrivs i två före detta klassrum och ett litet rum i anslutning till lokalerna. I ett av klassrummen finns rikligt med material som ger barnen möjlighet till skapande verksamhet. Det andra klassrummet, som inte är färdigt, ska användas som rörelserum och där finns också möjlighet till bygg- och konstruktion. Ett problem, enligt fritidshemsansvarig, är att rummet också används som uppehållsrum för skolans alla elever. Problemet är lätt att se och även förvaltningen ifrågasätter det lämpliga i att kombinera ett rum för fritidshemmets barn med uppehållsrum för skolans alla övriga elever.

BEDÖMNING

Huvudmannen förelades att anpassa transporttiderna mellan hem och skola så att fritidshemmet tidsmässigt ska kunna infria läroplanens och de allmänna rådens uppdrag. I rektors yttrande 20090219 står att skoldagen för eleverna kommer att förlängas så att alla elever slutar kl 16. 00 alla dagar i veckan. F- klassens fritidshemsverksamhet ska, enligt yttrandet, börja kl 12. 15 varje dag. Vid tillsynsinspektionen uppgav fritidshemsansvarig att fritidshemmet öppnar kl 13. 35 då barnen kommer från skolan och stänger kl 15. 30 då barnen åker hem med bussarna. På fredagar är fritidshemmet stängt och de åtta barn som har tillsynsbehov är då på förskolan. Detta innebär, förutom att det godkända barnantalet i förskolan överskrids, att dessa barn får ytterligare personal och barngrupper att relatera till.

Personalschemat, som omfattar måndag till och med torsdag, styrker de begränsade öppettiderna. Förvaltningen konstaterar att huvudmannen inte åtgärdat missförhållandet. Fritidshemmet har så begränsade öppettider att ett fritidshems uppdrag, enligt styrdokumentet, inte hinner utföras.

Huvudmannen förelades att "anpassa nuvarande lokaler så att de uppfyller styrdokumentets krav på ändamålsenlighet." Lokaler för fritidshemmet har utökats och förvaltningen gör bedömningen att huvudmannen uppfyller gällande styrdokumentets krav på pedagogisk miljö. Förvaltningen gör dock bedömningen att den pedagogiska miljön i en av fritidshemmets lokaler bör utvecklas och utrustas för att nå upp till intentionerna i Allmänna råd där det står att lokalerna ska vara utformade så att de möjliggör en god varierad pedagogisk verksamhet som stödjer barns lärande och utveckling såväl enskilt som i grupp.

Då fritidshemmet, på grund av sjukdom i personalgruppen, var stängt innebär det att ingen bedömning av verksamheten kan göras. Förvaltningen gör dock bedömningen att förutsättningarna för att driva en kvalitativ verksamhet inte är goda. Detta styrks också av beskrivningen av aktiviteter där barnen är tvungna att, hela veckan, hålla fast vid den aktivitet de bestämde sig för på måndagen. Antalet barn per personal är högt och det finns ingen kontinuitet i personalbemanningen. Den pedagogiska kompetensen är låg, de två personer som arbetar i fritidshemmet varje dag saknar pedagogisk utbildning. Detta sammantaget gör att fritidshemmet får stora svårigheter att uppfylla gällande dokumentets krav på pedagogisk verksamhet. Förvaltningen bedömer därför att den pedagogiska verksamheten fortfarande inte uppfyller skollagens kvalitetskrav.

6. Öppettider och föräldraavgifter

GRUND FÖR BEDÖMNING

Enligt Riktlinjerna gäller för fritidshem en ramtid från skoldagens slut till 18.30 med undantag för lov och studiedagar då heldagsomsorg ska erbjudas. En huvudman ska i sitt generella informationsmaterial ange stadens regler för ramtiden och att barn har rätt till omsorg inom denna tid om behov finns. Har huvudmannen en hemsida för verksamheten ska denna information även läggas där.

Maxtaxan gäller för enskilt driven förskoleverksamhet och fritidshem.

TILLSYNSINSPEKTION

Fritidshemmet har för närvarande öppet mellan 13.35- 15.30. Två eftermiddagar i vecka erbjuds "sena fritis" till klockan 17.30, för närvarande har åtta barn behov

av det. En klar majoritet av barnen färdas till och från skolan/fritidshemmet med huvudmannens egna bussar. Dessa bussar lämnar skolan kl 15. 30 , på fredagar 13. 30 vilket i praktiken innebär att det är bussarnas avgångstid som reglerar barnens närvaro i fritidshemsverksamheten. Det generella informationsmaterialet anger inte stadens regler för ramtiden och att barn har rätt till omsorg inom denna tid om behov finns. Inte heller på huvudmannens hemsida finns information om ramtiden.

På skolans hemsida finns en förfrågan/omröstning om tidiga fredagar för eleverna, där står följande. ”Vi tror att eleverna skulle uppskatta att få komma hem tidigare en dag i veckan, och att det då skulle lämpa sig bra med just fredagar. Ni som inte tycker att det är bra får mer än gärna maila till mig med en liten motivering, det är bra för oss att veta varför ni inte tycker att eleverna ska sluta tidigare”.

Huvudmannen debiterar inga föräldraavgifter.

BEDÖMNING

Förvaltningen gör bedömningen att huvudmannen inte uppfyller kravet på information om ramtiden och att fritidshemmets information om tidiga fredagar inte är enligt riktlinjerna. En förälder ska inte, på detta sätt, behöva motivera varför man behöver tillsyn på fredag eftermiddag. Förvaltningen förutsätter att huvudmannen redan vid placeringen undersökt om barnet har rätt till plats enligt stadens intagningsregler och sedan, som Riktlinjerna anger, kontinuerligt följer upp föräldrarnas behov av öppettider.

Huvudmannen uppmanas att korrigera informationsmaterialet.

7. Samverkan med vårdnadshavare/föräldrar

GRUND FÖR BEDÖMNING

Enligt Allmänna råd är det viktigt att personalen skapar ett nära och förtroendefullt samarbete med barnets vårdnadshavare om barnets individuella utveckling och lärande och diskuterar på vilket sätt fritidshemmet kan bidra till att barnet trivs, lär och utvecklas .

TILLSYNSINSPEKTION

Fritidshemmet har inte något särskilt mål för föräldrasamverkan. I verksamhetsplanen står att elevens situation under fritidshemstiden tas upp på skolans utvecklingssamtal och verksamheten i övrigt avhandlas på lågstadiets föräldramöten.

På grund av att de allra flesta barnen färdas med buss till och från fritidshemmet träffar personalen inte föräldrarna. Detta innebär att den dagliga kontakten och

informationen om verksamheten uteblir. Föräldrarna får månadsbrev som personalen och barnen skriver tillsammans. Fritidshemsansvarig beskriver att bristen på föräldrasamverkan är ett stort problem och att få föräldrar kommer till föräldramöten och öppet hus.

BEDÖMNING

Förvaltningen avstår från att bedöma om huvudmannen uppfyller gällande styrdokuments krav på samverkan med vårdnadshavare. Förvaltningen bedömer dock att fritidshemmet kan göra ytterligare ansträngningar för att utöka föräldrasamverkan och i sin verksamhetsplan formulera mål och arbetssätt för föräldrasamverkan.

Beslut av skola/avdelning/enhet/motsvarande

Beslutsdatum

Dnr

Grundskoleavdelningen

4094/09

Beslutet delges Registrator

Ärende

Tjänstetillsättning; rektor för Rågsvedsskolan

Bakgrund Förslag till beslut Beslut**Bakgrund:**

Utbildningsförvaltningen ledigförklarade tjänsten som rektor på Rågsvedsskolan i december 2009. Vid ansökningstiden utgång hade 24 intresseansökningar inkommit. Som mest lämpliga till tjänsten bedömdes Ingalill Hägglund, Martin Lundell samt Anna Örjebo.

Ingalill Hägglund har ämneslärarutbildning och genomgått den statliga rektorsutbildningen. Hon har arbetat som rektor sedan 2002 och är nu på Gustaf Adolfsskolan i Norrköping.

Martin Lundell har grundskollärarexamen och går sedan 2009 rektorsprogrammet vid Stockholms universitet. Sedan 2008 är han rektor på Freinetskolan Kastanjen.

Anna Örjebo har musiklärarutbildning och arbetat som biträdande rektor sedan 2001. De senaste sju åren har arbetsplatsen varit Nacka gymnasium.

Förslag till beslut:

Ingalill Hägglund, 550708-8564, har erfarenhet som rektor, är drivande och arbetar för allas delaktighet i skolans utveckling. Hon är en närvarande ledare som kan organisera, planera och genomföra skolutveckling.

Utbildningsförvaltningen föreslår därför att Ingalill Hägglund förordas som rektor vid Rågsvedsskolan från överenskommet datum år 2010 och fem år framåt under förutsättning att överenskommelse sker om lön och

På utbildningsnämndens vägnar enligt delegation, ärendegrupp 502c

Underskrift av beslutsfattare

Biträdande grundskolechef
Befattning

Carina Hallqvist

Namnförtydligande